

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 47/2018-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], obaja [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátom Mgr. Ondrejom Bartošovičom, P. Pazmáňa 2020/30, Šaľa, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Komárno sp. zn. 5 Er 695/2013 zo 6. novembra 2017, za účasti Okresného súdu Komárno, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Komárno sp. zn. 5 Er 695/2013 zo 6. novembra 2017 p o r u š e n é b o l o .

2. Uznesenie Okresného súdu Komárno sp. zn. 5 Er 695/2013 zo 6. novembra 2017 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súdu Komárno na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Komárno je p o v i n n ý [REDACTED] a [REDACTED], uhradiť trovy konania v sume 312,34 € (slovom tristodvanásť eur a tridsaťštyri centov) na účet ich advokáta Mgr. Ondreja Bartošoviča, P. Pazmáňa 2020/30, Šaľa, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) a [REDACTED], obaja [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“, spolu ďalej aj „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 Er 695/2013 zo 6. novembra 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Napadnutým uznesením okresný súd ako exekučný súd schválil príklep udelený súdnym exekútorom JUDr. Vojtechom Markovičom, PhD. (ďalej aj „exekútor“), na dražbe bytu vo vlastníctve sťažovateľov ako povinných a podielu na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu a spoluvlastníckeho podielu sťažovateľov k pozemku (ďalej aj „nehnutelnosti“) 12. júna 2017 v prospech vydražiteľa [REDACTED], ktorá urobila najvyššie podanie vo výške 18 300 €.

Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú relevantné okolnosti týkajúce sa predmetnej exekúcie – uvádzajú, že exekúcia začala na návrh oprávneného – obchodnej spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „oprávnený“), na vymoženie sumy 2 725,14 € na základe exekučného titulu – vykonateľného platobného rozkazu okresného súdu sp. zn. 10 Ro 58/2013.

Sťažovatelia po začatí exekučného konania vymáhaný záväzok čiastočne uhradili, na základe čoho exekútor vydal potvrdenie o čiastočných úhradách z 8. júla 2014, v ktorom uviedol, že sťažovatelia uhradili sumu 608 €.

Dňa 16. marca 2017 exekútor vydal upovedomenie o exekúcii formou predaja nehnuteľnosti, v ktorom uviedol, že výška vymáhanej istiny bola 2 067,14 €. Exekúcia sa týkala predaja bytu vo vlastníctve sťažovateľov a podielu na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu a spoluvlastníckeho podielu sťažovateľov k pozemku. Na uvedených nehnuteľnostiach bolo zriadené zákonné záložné právo v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov podľa § 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, záložné právo v prospech [REDAKOVANÉ], na zabezpečenie pohľadávky – úveru a exekučné záložné právo v prospech oprávneného – správcu bytového a nebytového fondu.

Sťažovatelia poukazujú na to, že exekútor vydal príkaz na zrážky z dôchodku sťažovateľa v sume 49,22 € mesačne s tým, že v čase schválenia príklepu bola dlžná istina nižšia ako 2 000 €. Sťažovatelia ďalej namietajú, že znalecký posudok značne podhodnotil hodnotu bytu, ktorý bol predmetom dražby. V tejto súvislosti uvádzajú:

„Dražobnou vyhláškou zo dňa 04. 05. 2017 určil Exekútor JUDr. Vojtech Markovič PhD., dátum dražby predaja nehnuteľnosti na deň 12. 06. 2017, napriek tomu, že exekútor podal návrh na zrážky z dôchodku a oznámenie o zrážkach bol vydaný 02. 05. 2017.

Dražbu vyhlásil bez súhlasu prvých záložných veriteľov, vlastníkov bytov a nebytových priestorov aj bez súhlasu druhého záložného veriteľa [REDAKOVANÉ]

Ku dňu vyhlásenia dražby bol záväzok žalobcov v časti istina v sume 2 067,14 EUR. Dňa 16. 06. 2017 prevzal exekútor sumu 49,22 EUR a každý mesiac 16 dňa preberá túto sumu dodnes. Táto skutočnosť mu bola známa, ktorú pred súdom zatajil. V čase schválenia príklepu t. j. dňa 06. 11. 2017, sa dlh znížil o ďalších 295,32 EUR, teda na 1 771,82 EUR. V čase konania dražby bol dlh blízko hranice 2 000,- EUR, ktorá hranica upravuje nemožnosť vykonania dražby na nehnuteľnosť v ktorej je hlásené trvalé bydlisko dlžníka

podľa § 63 ods. 2 Exekučného zákona. Vykonanie dražby 2 izbového bytu, prerobeného na 3 izbový je priemerne v [REDAKOVANÉ] zhodnocovaný za 35 000,- EUR až 45 000,- EUR, čomu zodpovedá aj východisková hodnota bytu stanovená v Znaleckom posudku č. 86/2017, ktorý použil exekútor, avšak najnižšie podanie vyhlásil na sumu 18 300,- EUR, čo znalec značne podhodnotil ako všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti. Z východiskovej hodnoty 42 247,66 EUR, znížil na všeobecnú o viac ako 150 %. Avšak aj vyhlásená hodnota bytu 18 300,- EUR k výške dlhu 2 067,14 EUR je v značnom nepomere a je v rozpore s dobrými mravmi a takéto konanie je podľa § 39 OZ absolútne neplatné.“

Sťažovatelia v sťažnosti ďalej namietajú, že znalecký posudok a dražobná vyhláška im nebola doručená v lehote ustanovenej zákonom a že jediným exekučným titulom v exekučnom spise bol špecifikovaný platobný rozkaz. V tejto súvislosti uvádzajú:

„Dražobnou vyhláškou zo dňa 04. 05. 2017 v ktorej uviedol exekútor najnižšie podanie podľa ZP č. 86/2017, určil aj termín dražby na deň 12. 06. 2017. Pritom ZP a dražobnú vyhlášku povinnému... osobne priniesol vo večerných hodinách sám exekútor 4 dni pred vykonaním dražby, (08. 06. 2017), bez predchádzajúceho pokusu o jeho doručenie a to až po našom upozornení o nezákonnom postupe.

Dražbu exekútor vykonal napriek nášmu upozorneniu, že koná protizákonne. Upozornenie sme zaslali dňa 08. 06. 2017, kedy sme podali žalobu na súd na ochranu vlastníka pred vykonaním nezákonnej exekúcie a je vedený na OS v Komárne pod sp. zn. 15C/42/2017.

Postup exekútora je v rozpore s exekučným poriadkom a ako exekútor, vedel že koná protizákonne, napriek tomu predal byt dňa 12. 06. 2017, (pravdepodobne s dopredu dohodnutým záujemcom), tak aby získal neoprávnený majetkový prospech na škodu žalobcov, čím seba a iného neoprávnene obohatil.

Po vykonaní dražby nahliadli žalobcovia do spisu a v celom spise sa nenachádzal iný exekučný titul okrem spomínaného PR. Nachádzajú sa tam síce nejaké prihlásenia pohľadávok a to z [REDAKOVANÉ], avšak nie je to právny titul na exekúciu, taktiež sa tam nachádza prihlásenie z [REDAKOVANÉ], na sumu 14 351,98 EUR. Taktiež bez exekučného titulu. Taký ani nemohli priložiť nakoľko ich žalobu na zaviazanie úhrady Okresný súd v Komárne pod sp. zn. 6 Csp/77/2016 v celom rozsahu zamietol.“

Následne sťažovatelia uvádzajú tieto skutočnosti:

„Exekútor nedoručoval [REDAKOVANÉ] povinné zásielky. Až keď obdržal žalobu dňa 08. 06. 2017, osobne bežal ku [REDAKOVANÉ] a tam nútil [REDAKOVANÉ] na prevzatie zásielky. A keďže do vyhlásenia dražby už nebolo ani 15 dní, je vykonaná dražba neplatná.

Návrh na zastavenie exekúcie sťažovateľom v 1. rade však nemohol byť podaný, keďže sťažovateľovi v 1. rade nebolo riadne doručené ani Upovedomenie o začatí exekúcie.

Rozsah exekúcie bol v poverení určený na sumu 2 725,14 EUR, ktorá sa ku dňu konania exekúcie znížila na 2 067,14 EUR. Hodnota nehnuteľnosti bola znalcom ohodnotená na 18 300,- EUR.

Napriek tomu, že exekútor nekonal v súlade so zákonom, dražbu vykonal dňa 12. 06. 2017. Zápisnicu z priebehu dražby nezaslal povinným. Podali sme žalobu o neplatnosť dražby, ktorú sme zaslali exekútorovi a požiadali sme ho, aby to považoval za sťažnosť, resp. námietky a aby tieto predložil súdu.“

Sťažovatelia tiež namietajú, že okresný súd o schválení príklepu rozhodol bez vypočutia sťažovateľov bez zohľadnenia všetkých podkladov a napadnuté uznesenie riadne neodôvodnil. V tomto kontexte uvádzajú:

„Okresný súd Komárno rozhodoval o schválení príklepu bez pojednávania a len na základe podkladov predložených exekútorovým úradom. Naše námietky predložené neboli ani podklady, podľa ktorých by Okresný súd mohol rozhodnúť objektívne podľa zákona. Okresný súd sa uspokojil len podaním návrhu exekútora. Rozhodovanie však v tak závažnej veci ako je schválenie príklepu za vydraženie bytu hodnoty minimálnej 45 tisícového, a vydraženého za 18 300,- EUR, keď sa jedná o dlh pri hranici 2 000,- EUR a ktorý je splácaný zrážkami z dôchodku, je hrubým zásahom do občianskych práv a istôt občanov. Postupom súdu, ktorý schválil príklep exekútora na vydraženie nášho bytu za dlh 2 000,- EUR (dnes je ten dlh nižší ako 1 600,- EUR splácaný zrážkami dôchodku), ktorý nás nevyzval k vyjadreniu, nepredvolal na konanie, konal v rozpore s dobrými mravmi, v rozpore so zásadami Civilného sporového poriadku a tým sme boli poškodení na našich právach a právom chránených záujmoch. Postupom súdu bolo porušené naše základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa § 46 ods. 1. Ústavy...“

Vychádzajúc z uvedeného, všeobecný súd posudzoval podanie návrh exekútora o schválenie príklepu príliš formalisticky, vo svojom rozhodnutí bližšie neskúmal, či exekučná dražba je v súlade s exekučným poriadkom, nevyžiadal si názor sťažovateľov, nevykonal žiadne úkony na zistenie objektívneho záveru z priebehu celej exekúcie.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia nekorešponduje presvedčivo a dostatočne s výrokom rozhodnutia o schválení príklepu. Takto koncipované odôvodnenie súdneho rozhodnutia nie je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, naopak svedčí o jeho svojvôli, zjavnej neodôvodnenosti a arbitrárnosti, čo znamená neakceptovateľnosť napadnutého súdneho rozhodnutia z hľadiska základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy...

Okresný súd mal podľa skutkového stavu veci spravodlivo zvážiť pomer rizika nepriaznivých následkov spôsobených prípadným súdnym rozhodnutím o schválení udeleného príklepu o to viac, že takéto uznesenie súdu o udelení príklepu nie je napadnuteľné v riadnom inštančnom opravnom procese. Uznesenie okresného súdu o schválení udeleného príklepu musí v odôvodnení obsahovať dostatočné a relevantné dôvody, na základe ktorých je vynesené.“

Na tomto základe sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľov... na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... uznesením Okresného súdu Komárno sp. zn. 5 Er/695/2013 zo 06. novembra 2017 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Komárno sp. zn. 5 Er/695/2013 zo 3. novembra 2017 (správne 6. novembra 2017, pozn.) zrušuje.

3. Okresný súd Komárno je povinný uhradiť sťažovateľom trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet ich právneho zástupcu...

4. Sťažovateľom... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 4 000 EUR..., ktoré... je Okresný súd v Komárne povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Primerané finančné zadostučinenie sťažovatelia žiadajú priznať „... za nemajetkovú ujmu spôsobenú postupom exekútora, ktorý schválil jeho postup a spôsobil... (im) stres a neisté budúce postavenie v spoločnosti, týkajúce sa... (ich) jediného obydľia“.

Sťažovatelia napokon navrhujú, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a uložil povinnosť:

„1. Okresnému súdu odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného Uznesenia sp. zn. 5 Er/695/2013 zo dňa 06. 11. 2017, až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

2. Exekútorškému úradu JUDr. Vojtecha Markoviča, PhD... zdržať sa vykonávania právoplatného schváleného príklepu z dražby vykonaného príklepom exekútorským úradom JUDr. Vojtechom Markovičom PhD. dňa 12. 06. 2017 na nehnuteľnosti...

3. Okresnému úradu odboru katastrálnemu v Komárne... nevykonať zápis vkladu z dražby uskutočnenej dňa 12. 06. 2017 na nehnuteľnosti...

4. Vydražiteľke [REDAKOVANÉ]... strpieť užívanie a nenakladať s nehnuteľnosťami...“

Ústavný súd po predbežnom prerokovaní uznesením z 18. januára 2018 prijal sťažnosť podľa § 25 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde na ďalšie konanie a odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia zo 6. novembra 2017.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľov a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti. Predseda okresného súdu a právny zástupca sťažovateľov ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľov a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde od neho upustil, keďže dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predseda okresného súdu sa k sťažnosti vyjadril v prípise sp. zn. Spr 54/18 zo 14. marca 2018. Predseda okresného súdu k svojmu prípisu priložil vyjadrenie

zákonného sudcu v predmetnej veci s tým, že sa s týmto vyjadrením stotožňuje. Poukázal na to, že „sťažovatelia nevyužili žiadny riadny opravný prostriedok, ktorým možno mohli dôvodne zabrániť stavu, v ktorom sa konanie t. č. nachádza...“.

Zákonný sudca okresného súdu v prípise z 2. marca 2018 poukázal na relevantné ustanovenia Exekučného poriadku a uviedol:

„V tomto prípade sa nejedná o klasický kontradiktórny spor, kde súd postupuje v zmysle ustanovení CSP o doručovaní žaloby a vyjadrení strán sporu, tzv. replika a duplika. Preto súd nevyzýval sťažovateľov, aby sa vyjadrili k priebehu dražby a k udeleniu príklepu, nenariadil pojednávanie a nevykonával ďalšie dôkazy. Sťažovatelia mali možnosť sa zúčastniť dražby nehnuteľností (povinná v 2. rade bola osobne prítomná) a vzniesť do zápisnice námietky proti udeleniu príklepu, o ktorých by následne rozhodol súd. Zo zápisnice o udelení príklepu pri dražbe nehnuteľnosti konanej dňa 12. 6. 2017 vyplýva, že neboli vznesené žiadne námietky v zmysle § 147 ods. 1 Exekučného poriadku a ani dodatočne neboli podané žiadne námietky proti udeleniu príklepu.“

Zákonný sudca uviedol, že po preskúmaní exekučného spisu nezistil pochybenia v postupe súdneho exekútora, preto príklep schválil. Poukázal tiež na to, že sťažovatelia v priebehu celého konania nevyužili ani jeden právny prostriedok ochrany – osobitne, napr. odpor proti platobnému rozkazu, námietky proti exekúcii, námietky proti dražbe, prípadne návrh na odklad alebo zastavenie exekúcie.

K námietke sťažovateľov, že v čase príklepu bola dlžná istina nižšia ako 2 000 €, preto predaj nehnuteľnosti na dražbe nemohol prebehnúť, zákonný sudca poukázal na § 63 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého rozhodným okamihom pre zohľadnenie výšky pohľadávky je deň doručenia návrhu na vykonanie exekúcie, pričom tento návrh bol súdnemu exekútorovi doručený 30. apríla 2013, kedy „výška peňažnej pohľadávky predstavovala 2.725,14 eur a k tomu prislúchajúce príslušenstvo. Schválenie súdu podľa § 63 ods. 3 EP na predaj nehnuteľnosti je potrebný ak výška istiny je menej ako 2.000,- eur a jedná sa o nehnuteľnosť, v ktorej má povinný trvalý pobyt a sú voči povinnému vedené viaceré exekúcie a vymáhaná suma prevyšuje 2.000,- eur. Tento odsek sa však nevzťahuje

na exekučné konanie vedené proti sťažovateľom. Súdny exekútor dražobnou vyhláškou zo dňa 4. 5. 2017 určil dátum dražby nehnuteľnosti na 12. 6. 2017. Sociálna poisťovňa oznámením zo dňa 2. 5. 2017 oznámila vykonávanie zrážok z dôchodku sťažovateľov počnúc od 16. 6. 2017, t. j. po dátume vykonania dražby nehnuteľnosti.“.

K námietke sťažovateľov, že súdny znalec podhodnotil hodnotu nehnuteľnosti, zákonný sudca poukázal na relevantnú právnu úpravu týkajúcu sa znalečnej činnosti, pričom uviedol, že sťažovatelia svoje námietky v tomto smere nijak nepreukázali, preto *„sa jedná len o subjektívny názor sťažovateľov“.*

Zákonný sudca tiež uviedol, že z § 61a ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že pri exekúcii nehnuteľnosti postačuje, ak súhlas s exekúciou udelí aspoň jeden záložný veriteľ, pričom oprávnený v *„exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 5Er/695/2013 je záložným veriteľom a k zriadeniu exekučného záložného práva ako aj s predajom nehnuteľnosti povinného udelil súhlas svojim podaním doručeným súdnemu exekútorovi dňa 18. 3. 2017“.*

K námietke sťažovateľov o výraznom nepomere medzi hodnotou nehnuteľnosti (18 300 €) a výškou dlhu (2 067,14 €) zákonný sudca uviedol, že *„okrem pohľadávky oprávneného je tu ešte ďalší záložný veriteľ, a to [REDAKOVANÉ], ktorá si prihlásila do dražby pohľadávku vo výške 14.351,98 eur“.*

K námietke sťažovateľov o nezákonom postupe exekútora zákonný sudca uviedol, že bez preukázania týchto tvrdení môže ísť len o domnienky.

Zákonný sudca tiež uviedol:

„Zo spisu súdneho exekútora vyplýva, že všetky písomnosti boli povinným doručené a tieto skutočnosti sú preukázané doručenkami... Exekučný poriadok v žiadnom ustanovení neurčuje súdnemu exekútorovi lehotu, v akej má byť znalecký posudok či dražobná vyhláška doručená. Exekučný poriadok neobsahuje ustanovenie, ktoré by ukladalo súdnemu exekútorovi povinnosť doručovať zápisnicu z priebehu dražby povinným...“.

Sťažovatelia podali dňa 08. 06. 2017 na Okresný súd Komárno žalobu na ochranu vlastníka pred vykonaním nezákonnej exekúcie. Súdny exekútor toto podanie sťažovateľov doručil aj do spisu 5Er/695/2013. Vzhľadom na skutočnosť, že sa nejednalo o návrh na odklad alebo zastavenie exekúcie, ale o samostatné civilné sporové konanie, súd o tomto podnete nerozhodoval.

Sťažovatelia podali následne na Okresný súd Komárno žalobu o určenie neplatnosti dražby. Konanie je vedené pod sp. zn. 8C/42/2017. K tejto skutočnosti súd uvádza, že žaloba o určenie neplatnosti dražby je možná len v prípadoch tzv. dobrovoľných dražieb. Sťažovatelia mali možnosť podať v rámci dražby námietky do zápisnice o príklepe dražby. Toto právo však nevyužili.

Samotný postup súdneho exekútora v danej exekučnej veci bol preverovaný aj Ministerstvom spravodlivosti SR, pričom z Upovedomenia o výsledku štátneho dohľadu zo dňa 13. 09. 2017 vyplýva, že Ministerstvo spravodlivosti nezistilo v postupe exekútora porušenie povinností pri výkone exekúcie sp. zn. EX 138/2013.

Tak isto Slovenská komora exekútorov vo svojom stanovisku 373-12286/17, SKE 3015/17 vyhodnotila sťažnosť sťažovateľov na postup súdneho exekútora za neopodstatnenú.“

Zákonný sudca navrhol nepriznať sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie, keďže im „žiadna nemajetková ujma spôsobená postupom súdneho exekútora či Okresného súdu Komárno nevznikla, nakoľko k žiadnemu porušeniu základných práv zaručených Ústavou SR zo strany súdu nedošlo...“.

Sťažovatelia prostredníctvom právneho zástupcu podali svoje stanovisko k vyjadreniu predsedu okresného súdu v podaní z 3. apríla 2018, v ktorom uvádzajú, že toto vyjadrenie je „arbitrárnym, zmätočným, nezrozumiteľným a značne jednostranným, uchylujúcim sa až k uvádzaním nepravdivých údajov a skresľovaním skutočností... Ich vyjadrenia sa úplne vymykajú zásadám sudcovskej etiky...“.

Sťažovatelia uvádzajú, že okrem platobného rozkazu okresného súdu sp. zn. 10 Ro 58/2013 zo 6. marca 2013, ktorým boli zaviazaní uhradiť oprávnenému

sumu 2 725,14 €, iný exekučný titul neexistoval. Pokiaľ ide o exekučný titul v prospech [REDAKOVANÉ], okresný súd „vedel, že taký exekučný titul nemôže existovať, nakoľko Okresný súd v Komárne pod sp. zn. 6Csp/77/2016 zo dňa 05. 05. 2017 zamietol návrh [REDAKOVANÉ] o zaplatenie sumy 14 351,98 EUR. Keďže sudca schvaľoval príklep exekútora, bol povinný sa oboznámiť aj s týmto spisom“.

Sťažovatelia uvádzajú, že udelením príklepu v dražbe a jeho schválením okresným súdom, „došlo k vymoženiu celej pohľadávky“. Podľa sťažovateľov „v exekučnom konaní pri predaji nehnuteľnosti je jedinou obranou sťažnosť pre porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy...“, ktorú aj podali.

Sťažovatelia ďalej uvádzajú:

„V prípade, že by súd postupoval v súlade so zákonom, potom by neschválil príklep exekútora minimálne z týchto dôvodov:

- Poverenie exekútora na vykonanie exekúcie bolo iba na sumu 2 725,14 EUR a v čase dražby dlh bol iba vo výške 067,14 EUR, čo je na hranici nepripúšťajúcej dražbu nehnuteľnosti v ktorom majú povinný hlásený trvalé bydlisko.

- Hodnota draženej nehnuteľnosti k dlhu povinných je v značnom nepomere čo robí také konanie absolútne neplatným,

- stále prebiehala úhrada záväzku zrážkou z dôchodku povinného,

- neboli dodržané povinné zásielky a lehoty pre povinných,

- boli podané návrhy na Okresný súd v Komárne na nezákonné konanie dražby,

- iné nezákonné konanie a postup exekútora...

Pri dôkladnom a zodpovednom preštudovaní spisu, asi len náhodou ušlo zákonnému sudcovi že:

- poverenie na vykonanie exekúcie bolo vydané Okresným súdom..., na základe ktorej exekútor vedie exekučné konanie...v r. 2013 na sumu 2 725,14 EUR), v čase dražby dňa 12. 06. 2017, bola suma dlhu 2 067,14 EUR,

- v spise sa nachádza oznámenie Sociálnej poisťovni zo dňa 02. 05. 2017 o tom, že Exekútorský úrad Komárno vydal dňa 20. 03. 2017 číslo EX 138/2013 príkaz na začatie exekúcie zrážkami z dôchodku sťažovateľa... pre oprávneného [REDAKOVANÉ]

na pohľadávku 2 067,14 EUR, ktorú začne sociálna poisťovňa zrážať od 16. 06. 2017 mesačne v sume 49,22 EUR. Túto sumu doposiaľ zráža, poukazuje na účet exekútorského úradu a exekútor ich prijíma (K 16. 04. 2018 t. j. 11 mesiacov x 49,22 EUR = 541,42 EUR, 2067,14 - 541,42 = 1 525,72 EUR). Ku dňu udelenia príklepu Okresným súdom v Komárne dňa 06. 11. 2017 bolo splatených 5 zrážok po 49,22 EUR = 246,10 EUR, 2067,14 - 246,10 = 1 821,04 EUR ku dňu udelenia príklepu Okresným súdom v Komárne.

- Účasť na dražbe absolvovala iba pani [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] sa jej nezúčastnil. Zápisnicu z priebehu dražby doposiaľ neobdržali. Námietky proti nedoručenej zápisnici o priebehu dražby sa asi podať nedá.

- Dodatočne podané námietky boli o čom predkladáme meilové oznámenie exekútorovi, pomenované ako sťažnosť. O žiadnych námietkach exekútor nehovoril, položil otázku pani [REDAKOVANÉ] či podá sťažnosť. Jej odpoveď bola, že ju podá po obdržaní zápisnice. Sťažnosť bola podaná napriek tomu, že zápisnicu doposiaľ neobdržal ani jeden zo sťažovateľov. Keďže pán [REDAKOVANÉ] nebol prítomný na dražbe, ani mu nebola dražobná vyhláška riadne a včas doručená nemohol sa dražby zúčastniť a teda ani vzniesť námietky...

- Znalecký posudok nebol [REDAKOVANÉ] doručený.

... Dňa 07. 06. 2017, teda ešte pred začatím dražby, bola na Okresnom súde v Komárne podaná žaloba na ochranu vlastníka pred vykonaním nezákonnej exekúcie a je vedená pod sp. zn. 15C/42/2017. Dňa 20. 11. 2017 bol podaný návrh na Okresný súd v Komárne na vydanie neodkladného opatrenia a je vedený pod sp. zn. 8C/42/2017. A napokon bola podaná sťažnosť na Ústavný súd SR, ktorá je vedená pod sp. zn. IV. ÚS 47/2018. Zákon ani nepripúšťa inú možnosť...

2) Sudca uvádza, že [REDAKOVANÉ] prevzal dražobnú vyhlášku a ZP dňa 08. 06. 2017, teda 4 dni pred konaním dražby. Uvádza, že nie sú určené lehoty na ich doručovanie. Keďže voči ZP sa dá podať sťažnosť v lehote 15 dní, tak minimálne táto lehota musí byť dodržaná. A keďže o doručovaní dražobnej vyhlášky nie je lehota stanovená v exekútorskom zákone, tak je nutné pridržiavať sa lehôt určených v správnom poriadku.

3) Klamstvom tohto sudcu je aj to, že sa s postupom exekútora zaoberalo Ministerstvo spravodlivosti. Sťažnosťou sa zaoberala iba komora exekútorov, čo je podstatný rozdiel. “

Sťažovatelia poukazujú na to, že vydražiteľka na nich „vytvára neúmerný nátlak...
aby vypratali svoj byt.

Z takeho postupu sú sťažovatelia, ktorých vek je 70 rokov v takej depresii,
že už pomýšľajú na samovraždu. Porušením základných práv na súdnu a inú právnu
ochranu je ich nemajetková ujma značne zvýšená“, preto žiadajú o priznanie primeraného
finančného zadosťučinenia každému v sume po 10 000 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb
alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,
alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,
ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom,
ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom
svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom
na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04,
II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to,
aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ
v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré
Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon.
Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad
aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany
dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne konformným spôsobom
interpretovaná platná a účinná právna norma (m. m. IV. ÚS 77/02).

Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom.

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov bolo úlohou ústavného súdu posúdiť námietky sťažovateľov uplatnené v sťažnosti, v ktorej argumentujú, že napadnutým

uznesením okresného súdu zo 6. novembra 2017 malo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Okresný súd napadnutým uznesením zo 6. novembra 2017 schválil príklep udelený exekútorom na dražbe nehnuteľností 12. júna 2017 v prospech vydražiteľky. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd uviedol:

„4. Zo súdneho spisu sp. zn. 5Er/695/2013 a z exekučného spisu č. EX 138/2013 súd zistil, že oprávnený dňa 08. 03. 2017 udelil súhlas s výkonom exekúcie predajom nehnuteľnosti vo vlastníctve povinných v 1/ rade a v 2/ rade a zároveň navrhol zriadenie exekučného záložného práva. Cena draženej nehnuteľnosti bola určená podľa znaleckého posudku..., zapísaného v znaleckom denníku pod č. 86/2017 na sumu 18.300,- eur.

5. Súdny exekútor dňa 09. 03. 2017 vydal upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie, ktoré doručil povinnému v 1. rade dňa 24. 03. 2017, povinnej v 2. rade dňa 24. 03. 2017 a oprávnenému dňa 21. 03. 2017, osobám, ktoré majú k nehnuteľnosti predkupné alebo iné vecné práva - [REDAKOVANÉ], Daňový úrad Komárno, Mestský úrad Komárno, Okresný úrad Komárno - katastrálny odbor, Okresný úrad Komárno, Úrad vládneho auditu. Proti upovedomeniu o začatí exekúcie neboli podané námietky.

6. Dňa 20. 03. 2017 súdny exekútor vydal exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom vyššie uvedených nehnuteľností, ktorý v zmysle § 137 ods. 2 Exekučného poriadku doručil povinnému v 1. rade dňa 24. 03. 2017, povinnej v 2. rade dňa 24. 03. 2017 a oprávnenému dňa 21. 03. 2017, osobám, ktoré majú k nehnuteľnosti predkupné alebo iné vecné práva - [REDAKOVANÉ], Daňový úrad Komárno, Mestský úrad Komárno, Okresný úrad Komárno - katastrálny odbor, Okresný úrad Komárno, Úrad vládneho auditu...

8. V zmysle ustanovenia § 138 ods. 1 Exekučného poriadku súdny exekútor zaobstaral znalecký posudok na zistenie všeobecnej ceny nehnuteľností. Znalkyňa [REDAKOVANÉ] v znaleckom posudku č. 86/2017 zo dňa 21. 04. 2017 určil všeobecnú hodnotu nehnuteľností v súlade s ustanovením § 139 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku vo výške 18.300,- eur. Súdny exekútor doručil znalecký posudok oprávnenému dňa 09. 05. 2017, povinnému v 1. rade dňa 08. 06. 2017, povinnej v 2. rade dňa 10. 05. 2017 a [REDAKOVANÉ] dňa 08. 06. 2017.

9. Súdny exekútor v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami Exekučného poriadku vyhlásil dražbu vyššie uvedených nehnuteľností na deň 12. 06. 2017 o 13.00 hod, v sídle Exekútorského úradu...

10. Dražobná vyhláška bola súdny exekútorom doručená oprávnenému dňa 09. 05. 2017, povinnému v 1. rade dňa 08. 06. 2017, povinnej v 2. rade dňa 10. 05. 2017, a ďalším osobám v zmysle § 141 Exekučného poriadku - [REDAKOVANÉ], Daňový úrad Komárno, Mestský úrad Komárno, Okresný úrad Komárno - katastrálny odbor, Okresný úrad Komárno, Úrad vládneho auditu, Dôvera zdravotná poisťovňa, a. s., Union Zdravotná poisťovňa, a. s., Sociálna poisťovňa, Všeobecná zdravotná poisťovňa. Dňa 04. 05. 2017 súdny exekútor požiadal Mestský úrad Komárno o vyvesenie dražobnej vyhlášky zo dňa 04. 05. 2017 na úradnej tabuli v meste Komárno. V Obchodnom vestníku bola dražobná vyhláška zverejnená dňa 10. 05. 2017. Všeobecná hodnota nehnuteľnosti bola určená v súlade so znaleckým posudkom vo výške 18.300.- eur.

11. Na základe zápisnice zo dňa 12. 06. 2017 sa dražba uskutočnila dňa 12. 06. 2017 na Exekútorského úradu v Komárne, Bratislavská cesta 4303. Z osôb, ktorým sa dražobná vyhláška doručila, sa zúčastnil zástupca Mesta Komárno a povinná v 2/ rade.

12. Na dražbu ako vydražiteľ sa prihlásili a dražby sa zúčastnili [REDAKOVANÉ]..., prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ]... Obaja záujemcovia o dražbu zložili dražobnú zábezpeku. Súdny exekútor udelil príklep dražiteľovi [REDAKOVANÉ]..., ktorá ako jediná dražila nehnuteľnosti a druhý dražiteľ, [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], nedražil. Dražobná zábezpeka bola [REDAKOVANÉ], ktorá sa dražby zúčastnila prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu [REDAKOVANÉ], uhradená na účet súdneho exekútora vo výške 9.150,- eur pred začatím dražby dňa 12. 06. 2017. Najvyšším podaním bola suma vo výške 18.300,- eur v súlade s ustanovením § 146 ods. 1 Exekučného poriadku. Námietky proti udeleniu príklepu neboli vznesené.

13. Súd preskúmaním exekučného spisu... č. EX 138/2013 dospel k záveru, že pri uskutočnení dražby bol dodržaný zákonom stanovený procesný postup a nebol porušený zákon, ktorý mohol mať za následok vecnú nesprávnosť príklepu, a preto príklep daný exekútorom vydražiteľovi schválil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Vydražiteľ sa týmto stáva vlastníkom nehnuteľnosti ku dňu udelenia príklepu v prípade nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia.“

V rámci preskúmania opodstatnenosti námietok sťažovateľov ústavný súd považoval za relevantné, že v sťažnosti poukazujú na ich podanie zo 7. júna 2017 označené ako „Žaloba na ochranu vlastníka pred vykonaním nezákonnej exekúcie“. Predmetné podanie doručili sťažovatelia aj exekútorovi, ktorý ho 12. júna 2017 predložil okresnému súdu ako exekučnému súdu s návrhom, aby okresný súd „podanie posúdil a vo veci rozhodol“.

Na prípise exekútora je rukou napísaný úradný záznam:

„Podanie č. l. 12 je samostatným podaním vo veci samej dňa 8. 6. 2017 pod sp. zn. 15 C 42/2017.“

Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

Podľa § 9a ods. 3 Exekučného poriadku na účely tohto zákona sa pojem žaloba podľa povahy veci vykladá ako návrh na vykonanie exekúcie, námietky proti exekúcii, návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie.

Podľa § 124 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

V podaní zo 7. júna 2017 sťažovatelia poukazujú na okolnosti vykonávania exekúcie a uvádzajú, že exekútor vedie aj exekúciu zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, pričom *„Sociálna poisťovňa zahájila výkon exekúcie zrážkami z našich dôchodkov a to zo žalobcovho č. 1 mesačne v sume 49,22 EUR...“*

Na požiadanie žalobkyne v 2. rade jej Exekútorový úrad oznámil výšku dlhu. Z tohto oznámenia zo dňa 09. 03. 2017 je vidieť, že k tomuto dňu je dlh na istine v sume 2 067,14 EUR.

Napriek tomu, že v prospech oprávnenému sa vykonáva výkon formou zrážok z dôchodku, žalovaný oznámil iba žalobkyňi v 2. rade, že vykoná aj predaj nášho bytu formou dražby.“

Následne sťažovatelia v podaní odkazujú na § 141, § 61k, § 61q, § 61r, § 63 ods. 2 a 3, § 64 a § 134 ods. 1 Exekučného poriadku a uvádzajú:

„Nakoľko žalovaný v 1. rade (exekútor, pozn.) porušuje zákonné ustanovenie a snaží sa realizovať výkon formou dražby hoci prebieha exekučné konanie zrážkami z dôchodku a výška zaistovacej istiny je k dnešnému dňu už menej ako 2 000,- EUR ako aj skutočnosť, že sa jedná o zjavný nepomer vymáhanej povinnosti a hodnoty zabezpečeného majetku povinného je postup žalovaných v 1. rade aj v 2. rade nezákonný.“

Okresný súd ako exekučný súd bol povinný posudzovať každé podanie podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP), zároveň bol povinný pojem žaloba podľa povahy veci vykladať ako návrh na vykonanie exekúcie, námietky proti exekúcii, návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie (§ 9a ods. 3 Exekučného poriadku). Vychádzajúc z uvedených ustanovení, právny záver okresného súdu – vyjadrený v rukou napísanom úradnom zázname – že ide o samostatné podanie vo veci samej, vedené okresným súdom pod sp. zn. 15 C 42/2017, je arbitrárny (svojvoľný). V kontexte s touto skutočnosťou nemožno za ústavne súladný považovať ani ďalší postup okresného súdu, ktorý v napadnutom uznesení rozhodoval o schválení príklepu udeleného na dražbe konanej 12. júna 2017 bez toho, aby najskôr rozhodol o podaní sťažovateľov ako povinných.

V prejednávanom prípade je zrejmé, že v čase doručenia návrhu na vykonanie exekúcie, t. j. 30. apríla 2013, bola výška vymáhanej istiny 2 725,14 € s príslušenstvom. Okresný súd udelil exekútorovi poverenie na vymoženie predmetnej istiny 2 725,14 € s príslušenstvom. Z argumentácie sťažovateľov a tiež zo spisu okresného súdu vyplýva, že exekútor viedol exekúciu zrážkami zo mzdy a z iných príjmov [§ 63 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku] a tiež predajom nehnuteľnosti [§ 63 ods. 1 písm. e) Exekučného poriadku]. Exekútor vydal 16. marca 2017 upovedomenie o začatí exekúcie formou predaja nehnuteľnosti, pričom z argumentácie sťažovateľov vyplýva, že v tom čase bola výška istiny 2 067,14 € v dôsledku čiastočnej úhrady v sume 608 €.

Podľa § 63 ods. 2 Exekučného poriadku ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá bez príslušenstva ku dňu doručenia návrhu na vykonanie exekúcie neprevyšuje 2 000 eur (ďalej len „drobné exekúcie“), nemožno exekúciu vykonať predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný hlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa osobitného predpisu; právo zriadiť exekučné záložné právo na nehnuteľnosť tým nie je dotknuté. Za drobnú exekúciu sa nepovažuje exekúcia na vymoženie pohľadávky na výživnom.

Podľa § 63 ods. 3 Exekučného poriadku exekúciu predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný prihlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa odseku 2, možno vykonať výnimočne na základe schválenia súdu, ak sú voči povinnému vedené viaceré exekúcie, v ktorých sa vymáhajú pohľadávky prevyšujúce v súhrne 2 000 eur a exekútor preukáže, že peňažná pohľadávka nemôže byť vymožená iným spôsobom. Návrh na schválenie predaja nehnuteľnosti podľa prvej vety môže podať exekútor, ktorý ako prvý v poradí na nehnuteľnosti zriadil exekučné záložné právo a na základe jeho písomného súhlasu aj exekútor, ktorého exekučné záložné právo bolo zriadené neskôr.

Podľa § 64 Exekučného poriadku spôsob vykonania exekúcie určí exekútor, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 167 a § 172). Spôsob vykonania exekúcie určí exekútor tak, aby bol primeraný vymáhanej povinnosti a aby hodnota zabezpečeného majetku povinného zodpovedala hodnote vymáhanej povinnosti.

Podľa § 65 Exekučného poriadku exekútor môže vykonať exekúciu v jednom exekučnom konaní aj niekoľkými spôsobmi. V prípade zjavného nepomeru vymáhanej povinnosti a hodnoty zabezpečeného majetku povinného je exekútor, po preukázaní dostatočného zabezpečenia vymáhanej povinnosti majetkom zo strany povinného a na jeho žiadosť, povinný odblokovať zabezpečený majetok v prevyšujúcej časti.

Ústavný súd konštatuje, že aj citované ustanovenia Exekučného poriadku je potrebné vykladať predovšetkým materiálne, t. j. s ohľadom na ich zmysel a účel. Každé ustanovenie je potrebné vykladať aj v spojení s inými ustanoveniami Exekučného poriadku a tiež

s prihliadnutím na všetky relevantné skutkové okolnosti veci. V tomto smere je potrebné zdôrazniť povinnosť exekútora určiť taký spôsob vykonania exekúcie, ktorý bude primeraný vymáhanej povinnosti, a prihliadnuť na ekvivalenciu hodnoty zabezpečeného majetku a hodnoty vymáhanej povinnosti (§ 64 Exekučného poriadku).

V prerokúvanej veci sťažovatelia po začatí konania vymáhanú povinnosť čiastočne uhradili – podľa potvrdenia exekútora o čiastočných úhradách z 8. júla 2014 vo výške 608 €. Exekútor v uvedenom potvrdení okrem iných uviedol, že sťažovatelia *„platia dlžnú sumu po splátkach vo výške 100 Eur mesačne“*. Okrem toho exekútor nariadil 20. marca 2017 aj exekúciu zrážkami zo mzdy a z iných príjmov – pričom sa mala zrážať suma 49,22 € mesačne z dôchodku sťažovateľa. Z predložených podkladov a podaní exekútora doručených okresnému súdu nemožno jednoznačne určiť, kedy Sociálna poisťovňa začala zrážať uvedenú sumu z dôchodku sťažovateľa. V podaní z 12. júna 2017 (č. 1. 11 súdneho spisu) súdny exekútor uviedol, že *„Soc. Poisťovňa začala zrážky z dôchodku povinného až 09. 06. 2017 a to vo výške 49,22 Eur. Samotné financie sa nachádzajú stále v depozite Soc. Poisťovne a až prijatím na účet sa považuje pohľadávka za uhradenú.“* V žiadosti o schválenie príklepu z 18. júla 2017 exekútor uviedol, že k exekúcii predajom nehnuteľnosti pristúpil *„v čase, keď obaja povinní porušili splátkový kalendár a s novým splátkovým kalendárom už oprávnený nesúhlasil. V čase vykonania dražby, teda dňa 12. 06. 2017 istina na vymoženie predstavovala sumu 2 029,14 Eur, nie menšiu (povinní zrejme nevedeli spočítať a prehliadli dátum odkedy Soc. Poisťovňa začne vykonávať zrážky z dôchodku – až od 16. 06. 2017).“*. Sťažovatelia predložili ako prílohu sťažnosti list Sociálnej poisťovne č. 470 403 7420 z 2. mája 2017, v ktorom Sociálna poisťovňa uviedla, že exekútor vydal 20. marca 2017 príkaz na začatie exekúcie zrážkami z dôchodku sťažovateľa s tým, že na *„úhradu vymáhanej pohľadávky začneme zrážať od 16. júna 2017 predbežne do 15. júla 2023 49,22 EUR mesačne“*. Z uvedeného je zrejmé, že exekútor viedol aj exekúciu zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, čo indikuje, že v rámci šetrenia pomerov sťažovateľov ako povinných v exekučnom konaní exekútor zistil, že sťažovateľ mal príjem z dôchodku, pričom možno z tohto príjmu zrážať určitú sumu. Uvedené skutočnosti vyplývajú aj z podania sťažovateľov zo 7. júna 2017.

Sťažovatelia v podaní zo 7. júna 2017 namietali neprimeranosť exekúcie predajom nehnuteľnosti k vymáhanej povinnosti.

Okresný súd vo vyjadrení zákonného sudcu uviedol, že [REDAKOVANÉ], si ako záložný veriteľ prihlásila do dražby pohľadávku vo výške 14 351,98 € a z podaní exekútora tiež vyplýva, že oprávnený si prihlásil ďalšiu pohľadávku vo výške 6 511,83 €.

V kontexte s uvedenými skutočnosťami sa javí byť relevantné, že z dostupných podkladov možno urobiť záver, že ďalšie prihlásené pohľadávky neboli judikované, neexistoval právoplatný a vykonateľný exekučný titul. Uvedená skutočnosť nebráni prihláseniu pohľadávky do exekučného konania a ani zaradeniu takejto pohľadávky do rozvrhu. „Exekučný poriadok neustanovuje ako podmienku zaradenia pohľadávky do rozvrhu, aby pohľadávka bola vykonateľná, t. j. priznaná exekučným titulom. Opačný právny názor vyjadrený v spomenutom rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 171/2006 považujeme za nesprávny, nemá oporu v žiadnom ustanovení právneho predpisu. Do rozvrhu možno prihlásiť každú splatnú pohľadávku. Ak sa povinný alebo veriteľ povinného domnieva, že prihlásená pohľadávka neexistuje, má možnosť obrany formou zapretia pohľadávky (§ 162 EP).“ (Števček, M., Ficová, S., Tomašovič, M., Kotrecová, A. a kol.: Exekučný poriadok. Komentár. 2. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2015, komentár k § 157 Exekučného poriadku, citované z www.beck-online.cz, pozn.). Sťažovatelia k sťažnosti priložili rozsudok okresného súdu č. k. 6 Csp 77/2016-102 z 5. mája 2017, ktorým žalobu [REDAKOVANÉ], o zaplatenie sumy 14 351,98 € s príslušenstvom proti sťažovateľom zamietol. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd podotýka, že požiadavka podľa § 64 Exekučného poriadku by mala byť podľa možnosti naplnená v každej fáze vykonávania exekúcie.

V týchto súvislostiach ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru týkajúcu sa interpretácie právnych predpisov. Podľa tejto judikatúry ako ústavne nesúladné (porušujúce základné práva sťažovateľa) ústavný súd hodnotí aj také rozhodnutia všeobecných súdov, v ktorých boli zákony, prípadne podzákonné právne úpravy

interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti v dôsledku napr. prílišného formalizmu (IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 69/2012, IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 26/2010, III. ÚS 163/2011, podobne aj Ústavný súd Českej republiky, napr. III. ÚS 150/99). Rovnako tak k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona (IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 351/2010, m. m. I. ÚS 306/2010).

V prerokúvanej veci – vychádzajúc z uvedených skutočností – ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd postupom pri posúdení podania sťažovateľov zo 7. júna 2017 nepostupoval podľa § 9a ods. 3 Exekučného poriadku a § 124 ods. 1 CSP, čím rezignoval na poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Právnym dôsledkom takéhoto postupu okresného súdu bolo odopretie súdneho preskúmania námietok sťažovateľov, a tým odopretie im súdnej ochrany, ktorá je ústavnoprávnou garanciou ochrany základných práv a slobôd zakotvených v ústave. V kontexte s uvedeným postupom okresného súdu nemožno za ústavne akceptovateľné považovať ani napadnuté uznesenie okresného súdu zo 6. novembra 2017 o schválení príklepu exekútora udeleného na dražbe 12. júna 2017, do ktorého okresný súd tento ústavnoprávny rozmer ochrany základných práv a slobôd nepremietol. Ústavný súd preto rozhodol, že okresný súd napadnutým uznesením zo 6. novembra 2017 porušil základné právo sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Keďže okresný súd napadnutým uznesením sp. zn. 5 Er 695/2013 zo 6. novembra 2017 porušil základné právo sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd zrušil toto rozhodnutie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku tohto nálezu). Povinnosťou okresného súdu bude riadiť sa právnym názorom ústavného súdu.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom,

ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Vychádzajúc z okolností prejednávanej veci – s prihliadnutím na skutočnosť, že došlo k odkladu vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu a následne týmto nálezom k zrušeniu napadnutého uznesenia – ústavný súd dospel k záveru, že vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a zrušenie napadnutého uznesenia okresného súdu je dostatočným pre ochranu základného práva, ktorého porušenie sťažovatelia namietajú. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nevyhovел sťažnosti sťažovateľov v časti, v ktorej žiadali o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia (bod 4 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v súvislosti s ich právnym zastupovaním advokátom (bod 3 výroku tohto nálezu).

Sťažovatelia si uplatnili úhradu trov konania, pričom výšku trov právneho zastúpenia nešpecifikovali.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhradza účastník konania zo svojho.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd priznal právnemu zástupcovi sťažovateľov úhradu trov konania v sume 312,34 € (bod 3 výroku nálezu) v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to odmenu za dva úkony právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia

vrátane prvej porady s klientom, sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2017 v sume 147,33 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), ktorú v súlade s § 13 ods. 2 vyhlášky znížil o 50 % (73,665 €), a náhrady hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume 8,84 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 312,34 € (2 x 73,665 € + 2 x 73,665 € + 2 x 8,84 €).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2018